

Posudek oponenta práce.

Archeologie vojenských polních opevnění z 18. století v Broumovském výběžku

diplomová magisterská práce, 111 stran textu + obrazová příloha

O přínosu archeologie studiu novověkého vojenství již v současné době nelze pochybovat. Ve středoevropském prostoru se však badatelé zabývali zejména obdobím 17. století. V první řadě je nutné ocenit zvolené téma. Jedná se o dosud pouze v obecné rovině zmiňovanou problematiku, které se navíc dostalo až na výjimky pouze historickému studiu.

Cílem práce L. Procházky bylo zmapovat sérii polních opevnění budovaných během prusko-rakouských konfliktů (sedmiletá válka, válka o bavorské dědictví) v 18. století. Právě tyto objekty sehrály důležitou roli při vojenských operacích rakouských i pruských vojsk.

Výchozím pramenem poznání byly pro studenta zejména kartografické prameny, ať už archivní povahy, nebo i současná mapová díla, včetně dat vzniklých při laserovém skenování zemského povrchu (LIDAR).

V úvodní části práce autor stručně, ale výstižně rekapituluje dějiny bádání vztahu archeologie a výzkumu válečných konfliktů v širším euroatlantickém kontextu. Zvláštní část se pak přirozeně věnuje středoevropskému prostoru, autor prokazuje znalost německé i polské odborné produkce.

Pozornost si zaslouží i úroveň zpracování historických událostí v průběhu sedmileté války (1756-1763) a války o bavorské dědictví (1778-1779). Student totiž kromě obvyklých titulů pracuje i dobovými prameny rakouské a pruské provenience. Právě tyto prameny představují dosud nevytřezovaný potenciál k dané problematice. Válečné události na Broumovsku totiž stojí spíše v pozadí zájmu, zakryty známějšími střety sedmileté války. Nebýt osoby Ernsta Gideona von Laudon, jehož vojenská služba se stala předmětem badatelského zájmu, bylo by Broumovsko ještě více opomíjeno. Autorova práce s takřka autentickými relacemi tak vybočuje i z pohledu historického bádání.

Hlavní část práce se věnuje popisu jednotlivých objektů, které jsou dle přirozených úseků rozděleny do několika skupin. Každý objekt je typologicky určen, popsán jeho tvar, dochování, odkazy na archivní mapové zdroje.

Samostatně je vypracována kapitola, jež se věnuje archeologickým nálezům z okolí obce Jetřichov. Artefakty dokládají přítomnost vojsk, díky rozboru části výstroje (knoflíky) lze část identifikovat jako pruské výrobky.

V závěrečné části jsou shrnuty základní výsledky. Pravdou je, že autor mohl tuto část více rozvést. Stejně tak mohl být v obrazové příloze přehledněji volen způsob zákresy linií objektů v krajině Broumavska.

Výsledky práce si zaslouží publikaci pro zpřístupnění širší badatelské obci.

Práci doporučuji k obhajobě

V Hradci Králové 5. května 2018

Mgr. Pavel Drnovský, Ph.D.